



רות שהמפלגה תסולק מן השלטון, ואין כל אפשרות להגיע לשלטון מחוץ ל- שורת המפלגה.

בקיצור, שתיהן אינן אלא הצגות-ראייה, בהן מבחינת תיאורן פוליטי — בהן מציגות מפלגות טוטאליטריות מישחק של דמוקרטיה, כחיקוי לוועידות של מפלגות דמוקרטיות.

גיבסא רוס'י

משוחך

הומוריסט יכול להוסיף לדמיון זה כמה קווים אישיים:

בשתיהן מדברים רבים מן הנואמים במיבטא רוס'י מובהק, כשגם אנשיה-מיעוטים (בעלי-השררה הקטנים מאוזב-קיסטאן ומקריית-שמונה) מנסים לחקות מיבטא זה.

בשתיהן נולדו רבים מבעלי-השררה ה-מרכזיים במקומות כמו מוסקבה, קיוב, מינסק ופטרסבורג, בטרם הייתה ללנינגראד.

יש בכל זאת

הבדל

דמיון זה בין שתי הוועידות אינו מושלם — מכיוון שהדמיון בין שתי המדינות אינו מושלם.

בברית-המועצות אין זכר לדמוקרטיה. בישראל יש.

בברית-המועצות אין מפלגת-השלטון סובלת לידה שום מפלגה אחרת. בישראל ראל קיימות מפלגות רבות, ומפלגת השלטון משחדת אותן במקום לחסלן.

נבחר הפרלמנט הסובייטי, שהוא חותמת-גומי, נבחרים על-פי רשימה מפלגתית יחידה. נבחרת הכנסת הישראלית, שהיא כמעט חותמת-גומי, נבחרים על-פי רשימות מפלגתיות רבות, שמפלגת השלטון משתדלת עתה לצמצם את מספרן על-ידי העלאת אחוזי-החסימה.

מפלגת שלטון

בלעדית

בברית-המועצות עדיין כרוכה השמעת דעות אנטי-שלטוניות בסכנה מסוימת, ובעליהן עלולים למצוא את עצמם בבית-הסוהר או בבית-החולים לחולי-נפש. בישראל מותר להשמיע דעות אנטי-שלטוניות, והשלטון עובר עליהן, לרוב, ל-סדר-היום.

„הגנת הלאומית“ נראית בנאומה כאילו היא נוזפת באלון, שפירא ואבן

בשתי הוועידות שלטה, בצד השיעמום, הרגשה של שביעות-רצון-עצמית כללית, שמקורה בידיעה כי מפלגת-השלטון יר-שבת לבטח, שום סכנה אינה מאיימת עליה ועל אלפי בעלי-השררה, הגדולים והקטנים, החוסים בצילה.

הדאגה

היחידה

והדאגה היחידה של הצירים היתה: איך לברר בהקדם האפשרי מי עומד ל-השתלט על המפלגה בעתיד, כדי להת-חנף לו בעוד מועד ולעלות על עגלתו.

אולם למרות ההבדלים, מצטיירת ב-שתי הוועידות תמונה דומה מאוד, ל-פחות מבחינה אחת:

תמונה של שיעמום.

בשתיהן נרדמו ראשי-המדינות — אם כי בוועידה הסובייטית השתדלו, ב-התאם לאופי המישטר, להיראות ערים ולישון בעיניים פקוחות. בוועידה הישראלית ישנו בגלוי. כי בישראל יש חופש — לפחות החופש להירדם.

בשתיהן באו הצירים כדי להיר-אות, ולהיראות חשובים — לא כדי להשתתף בהכרעה כלשהי.

בשתיהן נשפך מלל אינסופי — מלל שהיה, בשפת צה"ל, בבל"ת — בילבול-ביצית-ללא-תכלית.

הבדל זה אינו פורמלי ולמראית-עין בלבד, כפי שנדמה.

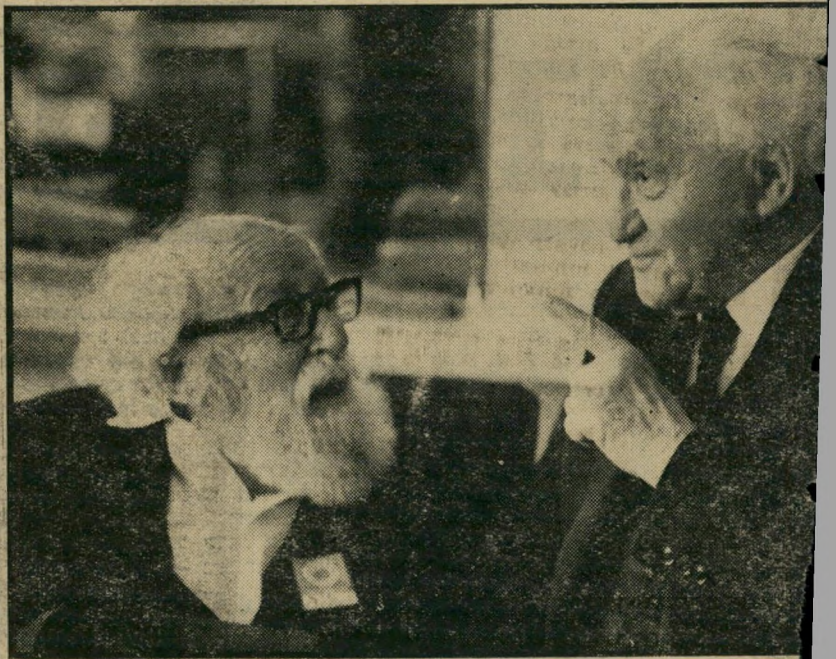
זהו, בכל זאת, הבדל מהותי.

יש הבדל עצום בין מישטר דיקטטורי מובהק, כמישטר הסובייטי, ובין מישטר בעל סממנים דמוקרטיים, אפילו כשיש בו מפלגת-שלטון בלעדית, כמו בישראל.

בישראל —

אותר לישון

— כל זמן שהציבור עומד על מש-מרת הדמוקרטיה, ואינו נותן למפלגת-השלטון להגיע למעמד דיקטטורי.



הימים ההם, הזמן זה: בן-גוריון משוחח עם יצחק טבנקין, לובה אליאב מסתכל בשעון